

на досудовому провадженні; вона аж ніяк не спрямована на забезпечення якості досудового розслідування і судового розгляду [6, с. 85].

Проте у пп. 1.2.10 Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень визначається, що експертами виконуються первинні, додаткові, повторні, комісійні та комплексні експертизи.

Висновки. Таким чином, окремі положення Кримінального процесуального кодексу України потребують свого удосконалення та узгодження з окремими підзаконними актами. Разом з тим чинне кримінальне процесуальне законодавство та сучасні досягнення науки і техніки надають широкі можливості для використання експертних досліджень під час розслідування кримінальних правопорушень. Знання широкого спектру можливих експертиз, особливості правового регулювання їх призначення і проведення дозволить органам досудового розслідування підвищити ефективність розслідування злочинів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про судову експертизу : Закон України від 25 лютого 1994 р. № 4038-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17.
3. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень, затверджена Наказом Міністерства юстиції України 8 січня 1998 р. № 53/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України 26 грудня 2012 р. № 1950/5) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98>.
4. Порядок проведення судово-психіатричної експертизи, затверджений Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 8 жовтня 2001 р. № 397 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0219-02>.
5. Інструкція про проведення судово-медичної експертизи, затверджена наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17 січня 1995 р. № 6 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0254-95>.
6. Черненко А.П. Окремі проблеми призначення експертизи на досудовому провадженні / А.П. Черненко, А.Г. Шиян // Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Юридичні науки». – 2013. – № 1 – С. 82–86.

УДК 343.123

ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВЕ ВИЯВЛЕННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ВИГОТОВЛЕННЯМ, ІМПОРТУВАННЯМ І РОЗПОВСЮДЖЕННЯМ НЕБЕЗПЕЧНОЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ ПРОДУКЦІЇ

Гула Л.Ф., д. ю. н., доцент професор
Національний університет «Львівська політехніка»

У статті розглянуто питання виявлення злочинів, пов'язаних із виготовленням, імпортуванням і розповсюдженням небезпечної продовольчої продукції. З'ясовано поняття та напрями оперативного розшуку зазначених злочинів.

Ключові слова: небезпечна продукція, виготовлення, імпортування, розповсюдження, оперативний пошук.

В статье рассмотрен вопрос выявления преступлений, связанных с изготовлением, импортированием и распространением опасной продовольственной продукции. Определены понятия и направления оперативно-розыскного поиска отмеченных преступлений.

Ключевые слова: опасная продукция, изготовление, импортирование, распространение, оперативный поиск.

Hula L.F. OPERATIVELY-SEARCH EXPOSURE OF THE CRIMES, RELATED TO MAKING, IMPORTATION AND DISTRIBUTION OF DANGEROUS FOOD PRODUCTS

The question of exposure of the crimes, related to making, importation and distribution of dangerous food products, is considered in the article. Certainly concepts and directions of operatively-search of the marked crimes.

Key words: dangerous products, making, importation, distribution, operative search.

Постановка проблеми. Одним із пріоритетних завдань правоохоронних органів України є підвищення ефективності виявлення і розслідування економічних злочинів. Із розвитком ринкових відносин у суспільстві виник різноманітний корисливих злочинів, що вчиняються з використанням ринкових інститутів і механізмів в окремих сферах діяльності.

Такою проблемою сьогодні є боротьба з фальсифікацією продуктів харчування, а саме – злочинами, що становлять потенційну загрозу не лише ринковій економіці, але

й подальшому її розвитку. Це супроводжується гальмуванням розвитку виробництва, стимулюванням інфляційних процесів і позбавленням державного бюджету значних доходів. Водночас ця протиправна діяльність найбільш криміналізована на споживчому ринку України, а чимала кількість способів її учинення є латентними, що ускладнює процес боротьби з цим видом злочинності.

Ступінь розробленості проблеми. Питання обігу небезпечної продовольчої продукції на споживчому ринку України розглядали такі

вчені та практики: М.І. Бомба, О.Р. Волошин, Н.В. Галайко, С.А. Гнатюк, О.І. Гойчук, А.С. Лисецький, І.Б. Манзій, О.М. Нижник, І.О. Ревак, П.Т. Саблук, О.В. Скидан, Р.І. Тринько, В.М. Трегобчук, М.І. Хорунжий, В.В. Юрчишин та ін. Із зарубіжних науковців слід виокремити В. Агаєва, Л. Абалкіна, І. Богданова, А. Богомолова, З. Ільїна, Б. Кумахова та ін.

Мета статті – окреслення процесу виявлення на споживчому ринку України виготовлення, імпортування і розповсюдження небезпечної продовольчої продукції.

Виклад основного матеріалу. Проблема продовольчої безпеки посідає провідне місце у загальній національній безпеці кожної країни, оскільки є обов'язковою умовою та передумовою соціальної й економічної стабільності держави.

Продовольча безпека – офіційно прийняте у міжнародній практиці поняття, що застосовується для характеристики стану продовольчого ринку країни або групи країн, а також світового ринку. Експерти Продовольчої та сільськогосподарської Організації Об'єднаних Націй (ФАО) пропонують продовольчу безпеку розглядати як забезпечення гарантованого доступу всіх жителів планети, країни, регіону до продовольства у будь-який час і обсягах, необхідних для забезпечення активного й здорового життя. У науковій літературі та офіційних документах міжнародних організацій немає уніфікованого погляду на це поняття.

Пошук фактичних даних про виготовлення, імпортування і розповсюдження небезпечної продовольчої продукції здійснюється оперативним працівником шляхом застосування сил, засобів і методів ОРД. До пошуку фактичних даних про злочини оперативний працівник може залучати на гласній та негласній основах посадових осіб, спеціалістів та інших громадян, а також здійснювати його особисто.

Успішне виявлення злочинів, пов'язаних з виготовленням, імпортуванням і розповсюдженням небезпечної продовольчої продукції, можливо лише за умов комплексного поєднання усіх складових цього процесу: документальних перевірок фінансово-господарської діяльності; дослідження документів обліку та звітності, а також здійснення заходів гласної та негласної оперативно-розшукової діяльності.

Як стверджує С. Чернявський, для виявлення зазначених злочинів заходи мають бути спрямовані на: використання конфіденційних джерел інформації, дослідження актів ревізій, аудиторських перевірок та ін.; одержання інформації від правоохоронних і контролюючих органів (підрозділів Фіскальної служби України, Національного банку України, Державної митної служби України та ін.) [1, с. 639].

Як зазначає Р.С. Белкін, ознаки злочину можуть бути виявлені трьома шляхами: по-перше, шляхом ужиття оперативно-розшукових заходів, які передують порушенню кримінальної справи; по-друге, вони можуть бути виявлені громадянами, а також представниками державних організацій під час здійснення перевірочних і контрольних заходів та ін.;

по-третє, вони виявляються безпосередньо слідчим, прокурором і судом [2, с. 391].

Діяльність із виявлення економічних (у сфері споживчого ринку) злочинів здійснюють і правоохоронні, і контролюючі органи та громадські організації.

Так, наприклад, О.Г. Кальман запропонував розділити державні органи, які здійснюють боротьбу з економічною злочинністю, на дві групи: 1) спеціальні державні органи, які в межах покладених на них повноважень безпосередньо здійснюють боротьбу з економічною злочинністю; 2) державні органи, які беруть участь або здійснюють певні функції з боротьби з економічною злочинністю в межах виконання покладених на них інших основних функцій [3, с. 271].

В.А. Образцов та А.В. Бертовський визначають процес виявлення злочинів у сфері економіки як кримінально-процесуальну діяльність, спрямовану на перевірку первинних фактичних даних про ознаки підготовки чи вчинення господарюючим суб'єктом злочину, пов'язаного з його професійною діяльністю [4, с. 291].

Завданням оперативного пошуку є виявлення (відшукування нової, ще невідомої, (прихованої, замаскованої, непізнаної тощо)) інформації про злочини та осіб, причетних до їх учинення, а також установлення наявності й місцезнаходження предметів, які можуть бути засобами для розкриття злочину і виявлення осіб, що його вчинили, які причетні до обставин злочину і можуть бути допитані як свідки. Сутність оперативного пошуку полягає в оперативному пізнанні події злочину через установлення носіїв інформації про цю подію.

В. Василичук, В. Горбачевський, К. Ольшевський та О. Клійко вказують, що тактика пошукової діяльності оперативних підрозділів у сфері економіки має певні відмінності від тактики пошуку, що використовується іншими оперативними апаратами, яка ґрунтується на знанні оперативними працівником специфіки діяльності об'єкта, що обслуговується (лінії роботи), способів учинення і приховування економічних злочинів, тактики їх виявлення [1, с. 752].

У процесі ОРД створюються необхідні умови для швидкого та повного виявлення та документування злочину з дотриманням кримінально-процесуального закону.

У результаті дослідження встановлено, що ознаки злочину, пов'язаного з виготовленням, імпортуванням і розповсюдженням небезпечної продовольчої продукції, можуть бути виявлені трьома основними шляхами:

1) ужиття оперативно-розшукових заходів уповноваженими суб'єктами ОРД, що передують порушенню кримінального провадження;

2) виявляються громадянами, а також представниками різноманітних організацій і підприємств (захист прав споживачів, медичними установами та ін.) під час ужиття перевірочних і контрольних заходів;

3) виявляються безпосередньо під час перевірки заяв і повідомлень про злочини та під час досудового розслідування або судового провадження. Сліди злочинів у сфері економіки виявляються у вигляді певних фактів, явищ, які називають пошуковими ознаками.

Сліди злочинів, пов'язаних із виготовленням, імпортуванням і розповсюдженням небезпечної продовольчої продукції, відображаються у різноманітних документах (письмових, електронних).

Так, дії, що пов'язані з виготовленням, імпортуванням і розповсюдженням небезпечної продукції, відображаються в технологічно-виробничих, бухгалтерських і товаротранспортних документах. Маскування протиправності обігу небезпечної продовольчої продукції спричиняє появу слідів матеріальної або інтелектуальної підробки. Використання банківських рахунків характеризується слідами, що відображаються у банківській, податковій звітності та специфічній документації органів фінансового контролю. Під час здійснення електронних платежів сліди залишаються на сервері банку, операцій за попередньою оплатою щодо доставленої та реалізованої продукції.

Під час вивчення оперативними працівниками документів, зокрема, статутних документів юридичної особи, яка здійснює підприємницьку діяльність у сфері споживчого ринку, та підприємців, що постачають таку продукцію, необхідно особливо зважати на оформлення статутних документів (включаючи всі зареєстровані зміни) і документів, що підтверджують державну реєстрацію юридичної особи; склад засновників (учасників) юридичної особи, визначивши передусім осіб, які мають можливість впливати на ухвалення рішень органами управління юридичної особи; наявність відповідної техніко-виробничої документації на випуск продовольчої продукції, яка відповідає сертифікатам якості на випущений товар, договори і контракти на постачання сировини, матеріалів і готової продукції тощо.

Оперативним працівникам насамперед необхідно звернути увагу на одержання надприбутків суб'єктами підприємницької діяльності.

На підставі цієї інформації і статутних документів можна забезпечити підвищену увагу до всіх операцій (угод) підприємства, які здійснюються випуск і реалізацію небезпечної продовольчої продукції. Оперативні працівники, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, повинні отримати від керівників і працівників підрозділів банку необхідні документи щодо підприємства, зокрема, накази й інші розпорядчі документи, видані керівництвом банку і його підрозділами; бухгалтерські, касові та грошово-розрахункові документи на відпуск і отримання небезпечних продовольчих товарів, також документи, що визначають сертифікованість виготовленого товару, тощо.

Пошуковій діяльності оперативних підрозділів притаманні певні особливості організаційно-тактичного характеру, що відрізняє її від аналогічної роботи інших неоперативних підрозділів.

Її основу становить сприйняття оперативними підрозділами інформації про об'єктивну реальність і зіставлення отриманого з відомими ознаками, зафіксованими в її пам'яті, що властиві конкретному виду злочинних дій.

Оперативний працівник звертає увагу лише на ті ознаки, які мають певні збіги з ін-

формацією про злочин. Процес розпізнання явища в конкретному випадку злочину зумовлений обсягом знань оперативного працівника та досвідом його оперативної роботи (коли ототожнювання відбувається неусвідомлено, на рівні інтуїції).

Своєчасне виявлення злочинів, пов'язаних із виготовленням, імпортуванням і розповсюдженням небезпечної продовольчої продукції, здебільшого залежить від оперативності отримання інформації гласним і негласним шляхом про початковий стан злочину. Надходження цієї інформації уможливується завдяки таким чинникам:

- належній організації оперативного обслуговування об'єктів і галузей економіки [5, с. 160–174];

- оптимальній розстановці джерел оперативної інформації на об'єктах обслуговування й залученні осіб, які на них працюють (матеріально відповідальних, службових осіб, працівників бухгалтерій, аналітиків);

- раціональній розстановці оперативних працівників на об'єктах обслуговування;

- ґрунтовному знанню оперативними працівниками особливостей роботи підприємницьких, фінансових, митних, податкових установ;

- обізнаності щодо найпоширеніших причин і умов, що сприяють учиненню економічних злочинів;

- знанню контингенту осіб, які за видом діяльності чи потенційно схильні до вчинення таких злочинів, кола їх зв'язків, тісній взаємодії оперативних підрозділів з іншими суб'єктами протидії економічним злочинам;

- широкому застосуванню методу економічного аналізу, що передбачає вивчення актів ревізій, інвентаризацій, експертних досліджень продуктів тощо;

- зверненням громадян і юридичних осіб, повідомленням медиків, а також публікаціям у засобах масової інформації тощо.

В.Н. Большаков акцентує, що об'єктом дослідження є виявлення можливостей використання засобів моніторингу в АПК України, дозволених законом для використання їх як інструменту розвитку державної інформаційної політики в Україні. Під час моніторингових досліджень необхідно створювати банки даних із технічних, технологічних і економічних новин, які були зафіксовані за моніторингу в АПК. Це пояснюється тим, що особливо важливим етапом моніторингових досліджень є процес пошуку та аналізу інформації, яка характеризує виробничо-господарську діяльність організації. Під час проведення моніторингу в АПК зазначена інформація може бути використана для вивчення випуску та попиту на харчову продукцію відповідно до генетичних особливостей населення конкретної географічної місцевості [6, с. 194–198].

Інформація про вчинення злочинів, пов'язаних із виготовленням, імпортуванням і розповсюдженням небезпечної продукції, може міститися і в заявах громадян, і отримуватись особисто оперативними співробітниками.

На початковому етапі організації отримання інформації оперативний працівник повинен визначити об'єкти, де можуть учинитися

зазначені злочини, встановити, де саме спостерігаються порушення щодо відпуску та реалізації недоброякісної продукції, визначити ймовірні місця зберігання фальсифікованих товарів, проаналізувати виявлені факти.

У результаті оперативно-розшукової діяльності інформація про виготовлення, імпортування і розповсюдження продовольчої продукції може бути виявлена безпосередньо оперативними співробітниками. Таку інформацію співробітник може отримати в результаті:

- проведення рейдів у місцях розташування торгових закладів і закладів громадського харчування;
- проведення планових та позапланових перевірок у торговельних закладах і закладах громадського харчування населення;
- отримання повідомлень з органів державної влади, місцевого самоврядування, громадських формувань, що здійснюють захист прав споживачів, контролюючих органів та органів охорони здоров'я, експертних установ тощо.

У процесі дослідження з'ясовано, що до об'єктів оперативного встановлення злочинів, пов'язаних із виготовлення і розповсюдження небезпечних продовольчих товарів, можуть входити: особи, які займаються виробництвом підробленої, сфальсифікованої продукції (товарів), особи, що реалізують її споживачам, володіють певною інформацією про обставини створення виробництва та реалізації підроблених, фальсифікованих товарів; документи й предмети, що містять доказову та іншу інформацію про зміст злочинної діяльності, пов'язаної з незаконним обігом небезпечних продовольчих товарів. До таких об'єктів належать також безпосередньо підроблені продовольчі товари (продукція).

Як об'єкт оперативного пошуку можуть бути визнані особи, які потерпіли від споживання небезпечної продукції, яким було спричинено шкоду здоров'ю внаслідок споживання неякісної підробленої продукції.

В процесі дослідження практичної діяльності встановлено, при виявленні злочинів, пов'язаних із виготовленням, імпортуванням і розповсюдженням небезпечної продовольчої продукції, необхідно вивчати окрему категорію осіб, до яких належать:

- особи, які здійснюють державну реєстрацію суб'єктів підприємництва (фізичні особи, представники юридичних осіб, які здійснюють державну реєстрацію суб'єктів підприємництва);
- особи, які керують діяльністю суб'єкта підприємництва;
- фізичні особи, які за відповідну плату були запрошені для державної реєстрації суб'єктів господарювання як засновники чи для виконання функцій адміністрації підприємства (у разі державної реєстрації суб'єктів господарювання з ознаками фіктивності);
- особи, які використовуються як наймані працівники у технологічному процесі виробництва небезпечної продовольчої продукції;
- особи, які здають в оренду приміщення для офісу чи виготовлення або реалізації такої продукції;

- особи, які надавали послуги транспортного перевезення небезпечної продовольчої продукції до місць її зберігання чи реалізації;

- особи, які здавали в оренду обладнання, яке використовувалося для виготовлення підробленої, фальсифікованої продукції;

- особи, які займаються реалізацією небезпечної продовольчої продукції (реалізатори на ринках, малих архітектурних форм, особи, що приймають на реалізацію товари до крамниць, тощо);

- особи, які забезпечують охорону місць виготовлення та зберігання небезпечної продовольчої;

- співробітники банківських установ, які обслуговували діяльність суб'єкта господарювання, що випускають і реалізують небезпечну продовольчу продукцію (виконання доручень щодо перерахування грошових коштів, супроводження обслуговування кредиту тощо);

- особи, які є близьким оточенням організаторів і керівними злочинної діяльності, пов'язаної з обігом небезпечних продовольчих

товарів;

- особи, які постачають обладнання, сировину, пакувальні матеріали, тару, що використовується у технологічному процесі виготовлення небезпечної продовольчої продукції;

- особи, які є експертами з проведення товарознавчої експертизи продовольчої продукції (продукція яких була підроблена), тощо.

До суб'єктів оперативного пошуку мають входити віднесені співробітники оперативних підрозділів (фіскальної служби, органів внутрішніх справ, Служби безпеки України), які задіяні до оперативного пошуку ознак злочинів, пов'язаних із виготовленням, імпортуванням і розповсюдженням небезпечних продовольчих товарів, та документування змісту злочинної діяльності. Такі функції виконують спеціальні підрозділи, на які покладені функції протидії незаконному обігу товарів, зокрема, підрозділи фіскальної служби з виявлення та документування незаконного виготовлення, зберігання, збуту або транспортування з метою збуту піддакцизних товарів (ст. 204 КК України), незаконного виготовлення, підроблення, використання її або збуту незаконного виготовлення, одержання чи підроблення марок акцизного збору чи контрольних марок (ст. 216 КК України).

З метою виявлення злочинів, пов'язаних із виготовленням, імпортуванням і розповсюдженням небезпечної продовольчої продукції, необхідно особливу увагу сконцентрувати на перевірці: суб'єктів господарювання, які у своїй діяльності використовують МГО та інші ліцензовані харчові складники; суб'єктів господарювання, які займаються ввезенням продовольчої сировини з-за кордону (особливо з Китаю, Туреччини та ін.) з метою її реалізації виробничим і торговельним структурам; фізичних осіб, які здійснюють роздрібну торгівлю цими товарами з лотків, кіосків у невстанов-

лених місцях, тощо; виявлення суб'єктів господарювання, які пропонують продовольчу продукцію з використання глобальної мережі Internet.

Висновки. Своєчасне виявлення злочинів, пов'язаних із виробленням, імпортуванням і розповсюдженням небезпечної продовольчої продукції, здебільшого залежить від оперативності отримання інформації та гласним і негласним шляхом про початковий стан злочину. Надходження цієї інформації можливе завдяки таким чинникам: належній організації оперативного обслуговування об'єктів і галузей економіки; отримання повідомлень від громадян, посадових осіб, громадських організацій, засобів масової інформації й організації взаємодії з державними правоохоронними та контролюючими органами.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Міжнародна поліцейська енциклопедія : у 10 т. Т. 6. / Відп. ред.: [В.В. Коваленко, Є.М. Моїсєєв, В.Я. Ташій, Ю.С. Шемшученко]. – К. : Атіка. – 1128 с.
2. Белкин Р.С. Курс криминалистики : в 3-х т. Т. 3 / Р.С. Белкин. – М. : Юристъ, 1997. – 480 с.
3. Кальман О.Г. Злочинність у сфері економіки України : дис. ... д. ю. н. : спец. 12.00.08 / О.Г. Кальман. – Х., 2004. – 430 с.
4. Образцов В.А. Проблемы криминалистического учения о выявлении преступлений в сфере экономики / В.А. Образцов, Л.В. Бертовский // «Черные дыры» в российском законодательстве. – 2004. – № 2. – С. 283–294.
5. Несвіт Є.О. Розподіл повноважень з протидії відмиванню доходів через операції з нерухомістю між оперативно-розшуковими підрозділами / Є.О. Несвіт // Науковий вісник Львівського університету. – Львів, 2007. – № 2. – С. 160–174.
6. Большаков В.Н. Забезпечення моніторингу в АПК України – дієвий інструмент розвитку державної інформаційної політики України / В.Н. Большаков // Часопис Київського університету права. – К. : КУП НАН України, 2009. – № 3. – С. 194–198.

УДК 343.13 (477)

ГЕНЕЗИС РОЗВИТКУ ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ У ВИГЛЯДІ ТРИМАННЯ ПІД ВАРТОЮ

Даль А.Л., ад'юнкт

Харківський національний університет внутрішніх справ

Стаття присвячена дослідженню історичних етапів становлення і розвитку правового інституту тримання під вартою. Автором проаналізовано визначні пам'ятки права, які на певному етапі державотворення регулювали застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. Зроблено висновок, що протягом усього періоду існування цього запобіжного заходу на законодавчому рівні існували та існують певні проблемні питання щодо умов його регулювання і практичного застосування.

Ключові слова: запобіжний захід, тримання під вартою, слідчий суддя, суд, визначення розміру застави.

Статья посвящена исследованию исторических этапов становления и развития правового института содержания под стражей. Автором проанализированы источники права, которые на определенных этапах развития государства регулировали применение меры пресечения в виде содержания под стражей. Сделан вывод, что в течение всего периода существования этой меры пресечения на законодательном уровне существовали и существуют определенные проблемные вопросы относительно условий его регулирования и практического применения.

Ключевые слова: мера пресечения, содержание под стражей, следователь судья, суд, определение размера залога.

Dahl A.L. THE GENESIS OF A PREVENTIVE MEASURE IN THE FORM OF DETENTION

The article investigates the historical stages of formation and development of the legal institution of detention. The author analyzes the attractions of law that at a certain stage of state-regulated preventive measure in the form of detention. It is concluded that during the entire period of existence of preventive measures at the legislative level and there are certain issues regarding the conditions of its regulation and practical application.

Key words: preventive measure detention, the investigating judge, the court determine bail.

Постановка проблеми. Увесь період розвитку і подальшого удосконалення прав, свобод та законних інтересів людини нерозривно пов'язано зі становленням держави як такої. При цьому кожний історичний шлях державотворення сучасних країн світу, у тому числі й України, має притаманний тільки їй шлях, що безпосередньо стосується державного устрою, судової і законодавчої влади, а також розвитку законодавства, зокрема, й кримінального процесуального. Що ж стосується України, то вирішення піднятого питання надзвичайно склад-

не, адже історія становлення та розвитку права нашої країни є неоднозначною. Це полягає в тому, що територія сучасної України (або окремі її регіони) за всю свою багатовікову історію перебувала у складі різних держав: Польщі, Росії, Австро-Угорщини та ін. У зв'язку з цим на різних історичних етапах на території України діяли різноманітні правові системи, часом навіть з істотними відмінностями.

Ступінь розробленості проблеми. В цілому проблема застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, у тому числі